

Informatienota raad

Afdoening motie over onderzoek naar invoeren ja/ja-sticker in Veldhoven

Voor vragen

Telefoonnummer: 14 040

E-mail: gemeente@veldhoven.nl

Datum B en W: 15 september 2020

Registratienummer: 20bs00037

Kennisnemen van

Het door het college vastgestelde onderzoek naar de mogelijkheid om de ja/ja-sticker in te voeren in Veldhoven en het besluit van het college om de ja/ja-sticker niet in te voeren in Veldhoven.

Inleiding

Bij de algemene beschouwingen over de begroting in november 2019 heeft uw raad een motie aangenomen om een onderzoek uit te voeren naar invoering van een ja/ja-sticker in Veldhoven. Hierbij heeft u het college opdracht gegeven:

1. te onderzoeken of de invoering van de ja/ja-sticker mogelijk is in Veldhoven en wat hiervan de gevolgen zijn.
2. als het onderzoek positief uitvalt, dan een communicatieplan te maken ter succesvolle invoering van het systeem.

Kernboodschap

Het verzoek van de raad om de ja/ja-sticker in te voeren in Veldhoven is gebaseerd op een uitspraak van het Gerechtshof Amsterdam in een zaak tegen de gemeente Amsterdam. Inmiddels is bij de Hoge Raad beroep in cassatie ingesteld tegen het arrest van het Gerechtshof Amsterdam. Dit betekent dat de rechtelijke stappen in de casus Amsterdam nog niet zijn afgerond en dat er nog geen definitieve uitspraak ligt over rechtsgeldigheid van de ja/ja-sticker.

Ook tegen besluiten van de gemeente Utrecht en Rotterdam om het ja/ja-systeem in te voeren zijn rechtszaken aangespannen. Deze rechtszaken zijn in bijgaand onderzoek beschreven.

De kans is aanwezig dat invoering van een ja/ja-systeem door de rechter niet rechtsgeldig wordt verklaard. In dat geval moet een ingevoerd ja/ja-systeem weer teruggedraaid worden. De ja/ja-sticker is gericht op gedragsverandering bij inwoners. Het doorvoeren van een gedragsverandering kost tijd en roept soms weerstand op bij inwoners. Als dan binnen een korte tijd een ingevoerde maatregel gericht op gedragsverandering weer wordt ingetrokken dan kan dat een negatief effect op het imago van de gemeente hebben.

Het college heeft dan ook besloten om de ja/ja-sticker niet in te voeren.

Vervolg

Om op korte termijn te beantwoorden aan de intentie van de motie en te komen tot een vermindering van de hoeveelheid reclaimedrukwerk wordt een communicatiecampagne gestart om het huidige systeem van nee/ja- en nee/nee-stickers beter onder de aandacht te brengen.

Aandachtspunten daarbij zijn het onder de aandacht brengen van:

- ◆ het huidige stickersysteem en het stimuleren van het gebruik daarvan.
- ◆ de mogelijkheid om folders voortaan online te raadplegen (in combinatie met een nee/nee- of nee/ja sticker);
- ◆ de nieuwe mogelijkheid om zelfgekozen folders in een geadresseerde bundel naar het huisadres te laten versturen (in combinatie met een nee/nee- of nee/ja sticker).

Als uit de uitspraak van de rechter blijkt dat het ja/ja-systeem wel is toegestaan dan wordt het collegebesluit heroverwogen. Hierbij wordt dan rekening gehouden met de uitkomsten van het VNG-onderzoek en het resultaat van het promoten van het huidige stickersysteem (percentage woningen dat een sticker heeft en hoeveelheid ingezameld papier).

Bijlagen

1. Onderzoek 'Is invoering ja/ja-sticker in Veldhoven mogelijk?'

Is invoering ja/ja-sticker mogelijk in Veldhoven?

Inleiding en leeswijzer

Tijdens de Algemene Beschouwingen 2019 heeft de raad met 16 stemmen voor een motie aangenomen om een onderzoek uit te voeren naar invoering van een ja/ja-sticker in Veldhoven. De raad heeft het college opdracht gegeven:

1. te onderzoeken of de invoering van de ja/ja- sticker mogelijk is in Veldhoven en wat hiervan de gevolgen zijn;
2. als het onderzoek positief uitvalt, een communicatieplan te maken ter succesvolle invoering van het systeem.

De volledige tekst van de motie is opgenomen in bijlage 1.

In deze notitie leest u de resultaten van het door de raad gevraagde onderzoek. De volgende onderwerpen worden besproken:

1. systemen voor aanbieden van ongeadresseerd drukwerk
2. juridische overwegingen ja/ja-systeem
3. standpunt VNG
4. te verwachten resultaat in Veldhoven
5. toezicht en handhaving
6. financiële gevolgen
7. conclusie en advies

1 Systemen voor aanbieden ongeadresseerde drukwerk

De motie van de raad gaat over het aanbieden van ongeadresseerde reclamedrukwerk (met name folders). In Nederland zijn met de branche afspraken gemaakt over het bezorgen van ongeadresseerd reclamedrukwerk. Dit systeem wordt het 'opt-out' systeem genoemd, dat ook in Veldhoven wordt gebruikt.

Het opt-out systeem houdt in dat ongeadresseerd reclamedrukwerk zonder toestemming vooraf kan worden toegestuurd, waarbij de ontvanger kenbaar kan maken dat hij dit niet meer wil ontvangen. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van nee/ja- en nee/nee- stickers.

Daartegenover staat het 'opt-in' systeem. Hierin maakt de ontvanger nadrukkelijk zelf de keuze dat hij ongeadresseerd reclamedrukwerk wil ontvangen en maakt hij dat kenbaar met een ja/ja-sticker op de brievenbus. Wanneer er geen ja/ja-sticker is geplakt, mag de bezorger geen ongeadresseerd drukwerk in de brievenbus doen. De oude stickers van het opt-out systeem blijven ook nog geldig. Dit systeem heeft de gemeente Amsterdam geïntroduceerd en in 2018 ingevoerd.

Onderstaande tabel toont de verschillen tussen de beide systemen.

Stickers	Opt-out systeem NL / Veldhoven	Opt-in systeem Amsterdam
géén sticker	wél folders, wél huis-aan-huis-bladen	geen folders, wel huis-aan-huis-bladen
nee/ja-sticker	geen folders, wel huis-aan-huis-bladen	geen folders, wel huis-aan-huis-bladen
nee/nee-sticker	geen folders, geen huis-aan-huis-bladen	geen folders, geen huis-aan-huis-bladen, wel publicaties van de overheid, zoals Krant Amsterdam
ja/ja-sticker (van gemeente of reclamebranche)	X	Wel folders Wel huis-aan-huisbladen

2 Juridische overwegingen ja/ja-systeem

De motie van de raad verwijst naar een uitspraak van de rechter dat de ja/ja-sticker rechtsgeldig is in Amsterdam. Inmiddels zijn er meer relevante rechterlijke uitspraken (de link naar de uitspraken is in bijlage 2 opgenomen):

Gemeente Amsterdam

De vereniging Mail Distributie Bedrijven, Netwerk VSP B.V. en Koninklijk Verbond van Grafische Ondernemingen (KVGGO) hebben een rechtszaak aangespannen tegen het voorgenomen besluit van de gemeente Amsterdam tot invoering van de ja/ja-sticker. Amsterdam heeft op 24 september 2019 het hoger beroep gewonnen, waarmee de ja/ja-sticker in Amsterdam vooralsnog rechtmatig is gebleken. Het Gerechtshof Amsterdam heeft ook een aantal (juridische) overwegingen meegegeven die een gemeente bij invoering van een opt-in systeem moet meenemen.

Het KVGGO heeft bij de Hoge Raad beroep in cassatie ingesteld tegen het arrest van het Gerechtshof Amsterdam. Dit betekent dus dat de rechtelijke stappen in de casus Amsterdam nog niet zijn afgerond en dat er nog geen definitieve uitspraak ligt over de rechtsgeldigheid van de ja/ja-sticker.

Gemeente Utrecht

In Utrecht is een kort geding aangespannen door DPG Media (voorheen Persgroep). In de gemeente Utrecht viel ook het huis-aan-huisblad (Stadsblad) onder ongeadresseerde reclame. De gemeente Utrecht heeft dit kort geding in eerste instantie gewonnen (13 december 2019).

DPG Media is vervolgens in hoger beroep gegaan. Op 25 februari 2020 heeft het Hof DPG Media in het gelijk gesteld. Het huis-aan-huisblad mag voorlopig nog in Utrecht worden bezorgd, behalve bij huizen met een nee/nee-sticker. Het Hof vindt het aannemelijk dat in de bodemprocedure zal worden geoordeeld dat de wijziging van de Afvalstoffenverordening (waardoor ook de huis-aan-huisbladen worden meegenomen in het opt-in systeem met de ja/ja-sticker) in strijd is met artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

Gemeente Rotterdam

In Rotterdam is een kort geding aangespannen over de invoeringstermijn van de ja/ja-sticker. Op 28 februari 2020 heeft de rechter bepaald dat Rotterdam het systeem mag invoeren vanaf augustus 2021, en niet per 1 april 2020. De gemeente Rotterdam heeft aangegeven in hoger beroep te gaan.

De rechter in de rechtszaak tegen Rotterdam hanteert een overgangstermijn van 20 maanden omdat dan ook de uitspraak bekend is in de rechtszaak van Amsterdam, waarmee het duidelijk wordt of een opt-in systeem juridisch wel mogelijk is.

Gelet op deze rechtszaken is het verstandig om de uitspraak af te wachten van de Hoge Raad over de casus Amsterdam en nu niet te besluiten tot invoering van een opt-in systeem in Veldhoven..

3 Standpunt VNG

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) van 27 juni 2018 stemde 77% van de aanwezige leden in met een motie van de gemeente Zaanstad. Hierin deed deze gemeente de oproep aan de VNG om het voortouw te nemen in de totstandkoming van een eenduidige gemeentelijke aanpak voor de invoering van een ja/ja-sticker in gemeenten die dat willen. Mede door verschillen in lokale afwegingen en standpunten, bleek het in de praktijk niet realistisch voor de VNG om hierin het voortouw te nemen.

De VNG concludeert daarom vooralsnog dat de invoering en keuzes binnen dit systeem een lokale aangelegenheid blijven. Daar waar nodig zorgt de VNG wel voor ondersteuning van gemeenten, door kennis te delen en informatie bijeen te brengen. De VNG heeft half maart [een Q&A-lijst](#) uitgebracht.

4 Te verwachten resultaat in Veldhoven

LADDER VAN LANSINK 2.0

Powered by Recycling.nl

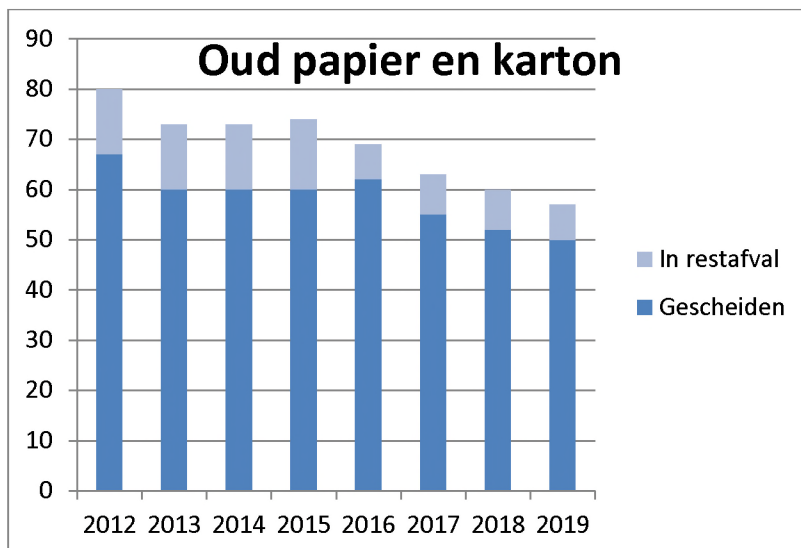
In de ladder van Lansink (afvalhiërarchie) is preventie de eerste stap: het voorkomen van afval. De verwachting is dat het opt-in systeem de productie van een (onnodige) substantiële hoeveelheid papier zou kunnen voorkomen.

De vraag is hoeveel papierverspilling in Veldhoven kan worden voorkomen. Op basis van gegevens van Milieu Centraal en van Eureco (bedrijf dat in Veldhoven steekproeven van restafval uitvoert) ontvangen de huizen zonder sticker nu rond de 475.000 kilo folders in totaal per jaar.

De vraag is hoeveel bewoners die nu geen sticker hebben, een ja/ja-sticker gaan plakken. De resultaten in Amsterdam zijn niet één op één te vertalen naar Veldhoven omdat de situaties niet vergelijkbaar zijn. Andere eenduidige toepasbare ervaringsgegevens van met Veldhoven vergelijkbare gemeenten zijn nog niet bekend.

Belangrijk is om hierbij te melden dat de hoeveelheid oud papier al jaren af neemt, dit ondanks een toename van karton als gevolg van verpakkingen na online bestellen. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling grafisch¹ weergegeven in kilo per inwoner:

¹ Over 2012 zijn gegevens van de steekproef niet bekend en is de hoeveelheid uit 2013 opgenomen.

De VNG gaat aan het einde van dit jaar nader onderzoek doen naar andere potentiële milieu- en kostenbesparingen voor wat betreft drukwerk, verpakkingen, transport en verspreidingskosten van ongeadresseerd reclamedrukwerk bij invoering van een ja/ja-sticker. Deze worden hier verder niet gekwantificeerd.

5 Toezicht en Handhaving

Opt-out systeem

Handhaving is in het huidige opt-out-systeem geen taak van gemeenten. Als een inwoner ondanks een nee/ja- of nee/nee-sticker reclame ontvangt, kan hij een klacht indienen bij de reclamebranche. Die wordt dan via een zelfreguleringsstelsel van de Stichting Reclame Code verwerkt.

Opt-in systeem

Het is nog niet duidelijk of het nieuwe opt-in-systeem ook door de reclamebranche kan worden gehandhaafd. Zolang hier geen afspraken over zijn is het aan de gemeente om de naleving van het opt-in-systeem te handhaven. Toezicht en handhaving houden in:

- ◆ Opzetten van een meldingssysteem om overtredingen te melden.
- ◆ Beoordelen van de meldingen en actie richting verspreider/verzender van het ongewenste materiaal nemen.
- ◆ Waarschuwingen uitdelen en eventuele sancties (bij herhaaldelijk overtreden) opleggen aan de overtreder.

De ambities op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn op hoofdlijnen: een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor onze inwoners en een goed werkklimaat voor onze bedrijven.

De huidige toezicht- en handhavingstaken zien toe op de naleving op het gebied van:

Taakveld	Beleid
Omgevingsrecht (Wabo)	Beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-beleid 2018) en Uitvoeringsprogramma VTH
Algemene Plaatselijke Verordening	
Bijzondere wetten	
Integrale veiligheid	Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2019-2022 voor het basisteam De Kempen, en Uitvoeringsplan (UVP) Integrale Veiligheid basisteam De Kempen 2019-2020

In bovenstaande tabel is ook aangegeven in welke beleidsplannen het beleid op deze taakvelden is beschreven. Jaarlijks wordt een Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (UVTH) opgesteld, waarin het beleid praktisch vertaald wordt naar de uitvoeringpraktijk en speerpunten worden aangegeven die prioriteit krijgen.

Het toezicht houden en handhaven van het op de juiste wijze aanbieden van reclamefolders is niet opgenomen in dit programma en heeft daarmee geen prioriteit. Het toevoegen van deze taak betekent dat er minder capaciteit beschikbaar is voor uitvoering van de huidige speerpunten met hoge prioriteit, of dat de handhavingcapaciteit moet worden vergroot.

6 Financiële gevolgen

In deze paragraaf wordt een inschatting gemaakt van de gemeentelijke kosten en baten van de invoering van het opt-in systeem.

Te verwachten kosten

Het opt-in-systeem betekent vooral voor de bewoners die wel folders willen ontvangen een grote omslag. Hiervoor is een uitgebreide communicatiecampagne nodig om ervoor te zorgen dat bewoners het nieuwe systeem goed begrijpen. Doorgaans gaat aan een dergelijke systeemomslag een (lange) periode van weerstand en veel vragen vooraf.

Onderwerp	Inschatting kosten		Toelichting
	Eenmalig	Structureel	
Aanschaf stickers	€ 20.000	X	9.500 ja/ja-stickers ²
Informatiebrief verspreiden	€ 20.000	X	19.000 huishoudens
Webpagina aanpassen	X	X	Regulier
Veldhoven weekblad	€ 1.000	X	5 Themapagina's
Juridische kosten	PM	X	Aanpassing verordening ³
Personele kosten	X	PM	Extra inzet toezichthouders ⁴
Lagere opbrengst	X	PM	€ 22,50/ton oud papier ⁵
Totale kosten	€ 41.000	PM	

² Bij dit bedrag is uitgegaan van deelname van circa de helft van de Veldhovense huishoudens en stickerkosten van circa € 2 per stuk (weersbestendig).

³ Uitgangspunt: geen juridische stappen tegen een besluit tot invoering van de ja/ja-sticker.

⁴ Voor de inzet van extra toezichthouders is geen inschatting gemaakt.

⁵ De totale papieropbrengst af: elke 100 ton minder oud papier geeft € 2.250 minder opbrengst (peil feb 2020). Omdat het effect op de vermindering van de hoeveelheid oud papier niet bekend is, kan geen totaal berekend worden.

Te verwachten baten

Elke vermindering van 100 ton oud papier betekent een financiële besparing van € 5.200 bestaande uit:

- ◆ Besparing op de transportkosten à € 20/ton = + € 2.000.
- ◆ Besparing op vergoeding aan verenigingen à € 32/ton = + € 3.200

Er staat geen bepaling in de overeenkomst met de afvalverwerker dat een vermindering van het aangeboden papieren afval financiële consequenties heeft voor de gemeente Veldhoven.

De totale vermindering van oud papier is niet in te schatten; dit is afhankelijk van het gedrag van de inwoners en hun bereidheid tot medewerking aan het opt-in systeem. Daarmee is evenmin de te realiseren totale besparing te berekenen.

Effect op derden in Veldhoven

Bij de invoering van een ja/ja-systeem is het draagvlak van verschillende partijen van belang. Hierbij kan gedacht worden aan:

- ◆ *Ondernemers:*
Voor (lokale) ondernemers kan de reclamefolder een belangrijke communicatiebron zijn. Het wegvallen van huis-aan-huis verspreide reclamefolders kan invloed hebben op het koopgedrag en als gevolg daarvan op de inkomsten.
- ◆ *Verenigingen:*
Verenigingen die helpen met ophalen van oud papier krijgen een vast bedrag per kilo oud papier. Bij een daling van het aantal kilo's ontvangen zij daarmee een lagere vergoeding.

In paragraaf 2 'juridische overwegingen' wordt ervan uitgegaan dat er lokaal geen juridische stappen tegen een besluit tot invoering van de ja/ja-sticker worden ondernomen.

7 Conclusie

De gemeenteraad heeft gevraagd te onderzoeken of de invoering van de ja/ja- sticker mogelijk is in Veldhoven en wat hiervan de gevolgen zijn.

Conclusie

Gelet op de juridische overwegingen in paragraaf 2 heeft het college besloten om nu niet over te gaan tot invoering van de ja/ja-sticker. Pas na de uitspraak van de Hoge Raad in de cassatiezaak van de gemeente Amsterdam (eind 2021) is het duidelijk of het ja/ja systeem ingevoerd mag worden.

De effecten van invoering zijn:

- ◆ Maximaal 475.000 kilo minder oud papier. In de praktijk moet blijken hoeveel inwoners een ja/ja-sticker opplakken. Het resultaat zal altijd minder zijn dan 475.000 kilo.
- ◆ Het toezicht houden en handhaven van het op de juiste wijze aanbieden van reclamefolders heeft geen prioriteit in het huidige beleid. Het toevoegen van deze taak betekent dat er minder capaciteit beschikbaar is voor uitvoering van de huidige speerpunten met hoge prioriteit, of dat de handhavingscapaciteit moet worden vergroot. Kosten zijn niet ingeschat.
- ◆ De invoering van een ja/ja-systeem kost eenmalig circa € 40.000 en levert per 100 ton minder oud papier een besparing op van bijna € 5.200 (lager transportkosten en besparing op vergoeding verenigingen) en een lagere papieropbrengst van € 2.250.

Aandachts- en noodzakelijke actiepunten hierbij:

- ◆ Draagvlak bij ondernemers en verenigingen voor de wijziging.
- ◆ Aanpassing van de Afvalstoffenverordening.

Mogelijk alternatief

In plaats van invoering van het ja/ja-systeem is het wel mogelijk om de huidige nee/ja en nee/nee sticker te promoten, net zoals andere hieronder genoemde mogelijkheden. Hiervoor starten wij een communicatiecampagne, met het doel gedragsbeïnvloeding van inwoners, gericht op het verminderen van de hoeveelheid reclamedrukwerk. Aandachtspunten daarbij zijn het onder de aandacht brengen van:

- ◆ het huidige stickersysteem en het stimuleren van het gebruik daarvan.
- ◆ de mogelijkheid om folders voortaan online te raadplegen (in combinatie met een nee/nee- of nee/ja sticker);
- ◆ de nieuwe mogelijkheid om zelfgekozen folders in een geadresseerde bundel naar het huisadres te laten versturen (in combinatie met een nee/nee- of nee/ja sticker);

Bijlage 1. Motie onderzoek invoering ja-ja sticker in Veldhoven

MOTIE

Onderwerp	Onderzoek invoering ja-ja sticker in Veldhoven
Datum	12 november 2019
Ingediend door	GBV, Senioren Veldhoven, PvdA
Naar aanleiding van	Algemene Beschouwingen / Programmabegroting 2020-2023
Programma	programmanummer 2.1.7 + paragraaf 7.3

De raad van de gemeente Veldhoven in openbare vergadering bijeen op 12 november 2019,

kennis genomen hebbend van:

- ♦ de uitspraak van de rechter dat de ja-ja sticker rechtsgeldig is in Amsterdam;
- ♦ Veldhoven inzet op het zijn van een duurzame gemeente;
- ♦ online reclamefolders de toekomst hebben en op termijn de papieren variant zullen vervangen;
- ♦ programmabegroting (p 49): "Veldhoven zet in op verdere afvalreductie en doorgaande verbetering van de afvalscheiding waarbij de afvalkosten 100% gedekt worden uit de afvalstoffenheffing."

overwegende dat:

- ♦ huishoudens volgens MilieuCentraal zonder brievenbusstickers gemiddeld 33 ongevraagde folders per week ontvangen in hun brievenbus. Dat staat gelijk aan 34 kilo reclaimedrukwerk per jaar;
- ♦ de vraag is in hoeverre de folders ook echt gewest zijn en gelezen worden;
- ♦ we als gemeente inzetten op het verminderen van de hoeveelheid huishoudelijk afval;
- ♦ de verspreiding van zoveel reclamefolders leidt tot onnodig afval van papier, plastic en is een verspilling van energie voor productie en transport;
- ♦ het ja mits (opt-out systeem) van de nee-nee sticker of de nee-ja sticker ouderwets en niet van deze tijd is. Nee tenzij (Opt-in systeem) is effectiever;
- ♦ naar verwachting de ja-ja sticker voor de gemeente geen grote kostenpost is;
- ♦ Er rekening dient te worden gehouden met de behoeften van bewoners, denkend aan ouderen en jongeren die de folders wel graag lezen, maar dat het eveneens belangrijk is om bij te dragen aan afvalreductie voor de toekomstige generaties;
- ♦ er geen barrière is voor wijkbladen;

verzoekt het college:

1. Te onderzoeken of de invoering van de ja-ja sticker mogelijk is in Veldhoven en wat hiervan de gevolgen zijn.
2. Als het onderzoek positief uitvalt dan een communicatieplan maken ter succesvolle implementatie van het systeem.

en gaat over tot de orde van de dag.

Stemming	26 stemmen – (AANGENOMEN)
Voor	16 stemmen (GBV, Senioren Veldhoven, VSA, PvdA, D66, Lokaal Liberaal)
Tegen	10 stemmen (VVD, CDA, BPV)

Bijlage 2: Rechtszaken in kader ja/ja-sticker

- ◆ Rechtszaak tegen het voorgenomen besluit van de gemeente Amsterdam:
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHAMS:2019:3423>
- ◆ Hoge Raad beroep in cassatie ingesteld tegen het arrest van het Gerechtshof Amsterdam:
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBAMS:2017:8565&showbutton=true&keyword=C%2f13%2f620764+%2f+HA+ZA+16-1280>
- ◆ Utrecht kort geding:
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMNE:2019:5924>
Hoger beroep Utrecht:
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:GHARL:2020:1528>
- ◆ Rotterdam kort geding over de invoeringstermijn:
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBROT:2020:1794>

Bijlage 3: Digitale alternatieven voor papieren reclamefolders

Bij invoering van het ja/ja systeem is het van belang bewoners te wijzen op digitale alternatieven:

- ◆ website www.kiesjefolders.nl: digitaal de folders aangeven die de bewoner in gedrukte vorm via de brievenbus wil ontvangen, bezorgd door de postbode. Deze service is gratis, wel moeten minimaal 5 of 6 folders gekozen worden.
- ◆ website www.reclamefolder.nl: online alle reclamefolders van bedrijven en organisaties binnen Nederland inzien.
- ◆ app reclamefolder: te downloaden om online landelijke reclamefolders te bekijken;
- ◆ www.postfilter.nl: bij registratie ontvangt de bewoner geen ongeadresseerde en geadresseerde reclamedrukwerk.